

Reposaaren kalasataman tulevaisuus selvitys

Paapuuri Oy / Markku Saiha

2018

Suunnitelman mukaisesti Reposaaren kalasataman tulevaisuudesta on laadittu selvitys, jonka pohjalta voidaan suunnitella kalasataman tulevaa hallinnointia, laajentaa sataman palvelurakennetta sekä kehittää sataman markkinointia.

Raportti sisältää selvityksen elementit jotka on otsikoitu työsuunnitelman mukaisesti:

- 1. nykytilanteen kartoitus**
- 2. vertailu muihin vastaaviin kalasatamiin**
- 3. esitys kalastuksen tulevaisuudennäkymistä**
- 4. taustat ja ehdotus sataman käytön toimintamalleista**
- 5. taustat ja ehdotus sataman käytön monipuolistamisesta**
- 6. lisätiedot ja liitteet**

1. Nykytilanteen kartoitus

Reposaareissa on edelleen yksi Suomen tärkeimmistä kalasatamista. Viime vuosina se on ollut purkumäärissä maan kolmanneksi suurin ja mahdollisuudet palata suurimaksi ovat olemassa. Selkämereltä saadaan pääosa maan silakkakiintiöstä ja sen ohjautumiseen Reposaaren kautta markkinoille riippuu monista eri tekijöistä.

Alueen tärkein kalastuksen kohde on silakka, ja sen saalismäärä on pysynyt Selkämerellä varsin vakiona. Siirtyminen aluskohtaisiin kiintiöihin ja vuoden 2018 kokonaiskiintiön lasku heijastuvat kalastukseen niin että omistajat tietävät nyt tarkasti, kuinka paljon voivat kalastaa. Aiempaa pienempi kiintiö ohjaa saalin käsittelyä lajiteltuun elintarvikesilakkaan suunnatun teollisuuskalan sijaan.

Viime vuosina on sataman toiminta ollut vaihtelevaa ja etenkin lajittelulaitos on ollut välillä käyttämättömänä. Nykyinen kehitys on kuitenkin muuttanut tilanteen ja tänään Selkämeren Jään vuokraama laitos lajittelee säännöllisesti vähintään yhden yrityksen kumppanialuksen saaliin ja suunnitelmassa on lisätä toimintaa toisella aluksella. Satamaan purkaa myös kaksi muuta alusta ja niiden saalis menee pääosin teollisuuskäyttöön.

Toiminnan lisääntyminen on tuonut esille sataman järjestyksen puutteet. Varastotilaa ei ole ollut tarjolla siinä tahdissa, kun uudet alukset olisivat sitä tarvinneet. Näistä syistä on sataman alueelle kertynyt omaisuutta, mikä on ollut esteenä mm. puhtaanapidolle. Varastoissa on suuri osa jo käytöstä poistettua kalustoa, mille ei ole tulevaisuudessakaan relevanttia kohdetta.

Kalasatamasta on myös tullut monille autoilijoille käyntikohde, jossa kuljetaan myös silloin kun alusten purku on käynnissä. Tilanteeseen on ajautettu monesta eri syystä kuten portin toimimattomuudesta yleiseen käsitykseen siitä, että alue ei olisi suljettu satama.

Silakankalastuksen merkitys sataman toiminnoissa on edelleen kasvamassa, mutta rannikkokalastuksen kohdalla tilanne on vaikea. Pääsyy tämän kalastusmuodon hiipumiseen on jatkuvasti kasvava harmaaohjelkanta. Verkkokalastus merellä ja Ahlaisten saaristossa avovesiaikana loppui käytännössä jo vuosikymmen sitten, ja nyt ongelmat ovat kasvaneet myös viimeiseksi kannattavaksi pyyntialueeksi jääneellä Pihlavanlahdella. Tilannetta ovat edelleen vaikeuttaneet joen mukanaan tuomat päästöt kuten Harjavallan nikkeli ja öljy ja tilanne on edelleen jouduttanut kalavirran pienenemistä Reposaarenkin kohdalla.

Pienet kalastajakohtaiset liikevaihdot ovat johtaneet nykytilanteeseen, jossa kalanjalostus on käytännössä loppunut. Samoin on jatkuvia ongelmia laitureiden käytön ja yleisen järjestyksen kohdalla, mikä nostaa yrittäjien kynnystä kehittää työtään.

Nykytilanne on silakankalastuksen osalta järjestettävissä niin, että nykyisten alusten purkaminen ja muut toiminnot satamassa saadaan turvattua, ja osin myös parannettua. Rannikkokalastuksen kohdalla jatkon varmistamiseksi mukaan tarvitaan uusia yrittäjiä, mikä tarkoittaa myös uusia pyyntimuotoja ja / tai saalislajeja.

2. Vertailu muihin vastaaviin kalasatamiin

Selkämerellä on kolme suurta kalasatamaa joiden purkumäärät ovat merkittäviä. Nämä ovat Uusikaupunki (2016 29,5 miljoonaa kg), Reposaaari (11 milj. kg) ja Kaskinen 8,6 milj. kg). Rannikolla on myös useita pieniä kalasatamiksi luokiteltavia kohteita, mutta niiden merkitys on pieni, ja viime vuosina laskeva.

Esimerkki vähenevästä käytöstä on Rauman kalasatama. Täällä silakkasaaliin säännöllinen purkaminen on loppunut ja satamaa käyttävät rannikko- ja osa-aikakalastajat. Aiemmin käytössä olleet kalankäsittelytilat ovat siirtyneet muuhun käyttöön, ja tilalle on rakennettu pienempi laitosyksikkö, jonka kunta on vuokrannut rannikkokalastajien perustamalle osuuskunnalle (ks. liite 11).

Jokaisessa kolmessa suurimmassa satamassa on Selkämeren jää Oy:llä toimintoja, pääasiassa silakan pakastusta ja sen tytäryhtiöillä on kaksi troolaria. Yritys toimittaa vuosittain asiakkailleen silakkaa noin 25 miljoonaa kiloa ja jalostuksen kohdalla yhteistyökumppani on Martin kala Oy.

Uudessakaupungissa toimii myös Troolari Olympos OY, jonka toimialana on kalastaa, tuoda ja toimittaa tuoretta ja pakastettua kalaa, sekä myydä sitä kotimaahan ja ulkomaille. Yrityksen toimisto, lajittelukeskus ja pakastamo sijaitsevat Uudenkaupungin kalasatamassa. Yrityksellä on kaksi troolaria, sekä lajittelukeskus. Pakastuksen kapasiteetti on n. 60 tonnia vuorokaudessa ja pakkasvarasto on n. 500 tonnille.

Kaskisissa Selkämeren jää Oy:llä toimii kolme tytäryhtiötä. Oy Hellströmming Ab lajittelee silakat ja kilohailit, Oy Hellströms Fisk Ab omistaa troolari Hannen, joka pyytää tuoretta raaka-ainetta laitoksiimme koko pohjanlahden alueelta ja purkaa nyt Reposaaareen. Oy Omega Shipping Ab omistaa Westfjord kalastusaluksen mikä kalastaa silakkaa ja kilohailia. Kaskisissa toimii myös Silva Seafood Finland Oy ja yrityksen tuote on kalanjalostus, erityisesti kalan savustus.

Jokainen kalasatama on laivaväylän ulottuvissa, mikä varmistaa kulkumahdollisuudet myös jäätalvina. Keskimäärin kuitenkin Reposaaaren olosuhteet ovat parhaat. Uudessakaupungissa ja Kaskisissa on sataman rakenne muotoutunut jo aiemmin aktiivisten yrittäjien satsattua niin laajentamiseen kuin jalostuksenkin kehittämiseen tilanteessa, jossa silakankalastus muuttui perinteisistä puutroolareista nykyaikaisempiin tankkialuksiin. Tämä kehitys ei Reposaaareissa edennyt yhtä tehokkaasti. Reposaaari on kuitenkin säilyttänyt venekuntien määrällä mitaten asemansa rannikkokalastuksen kiintopisteenä, mikä sektori on sekä Uudestakaupungista ja Kaskisista siirtynyt muualle.

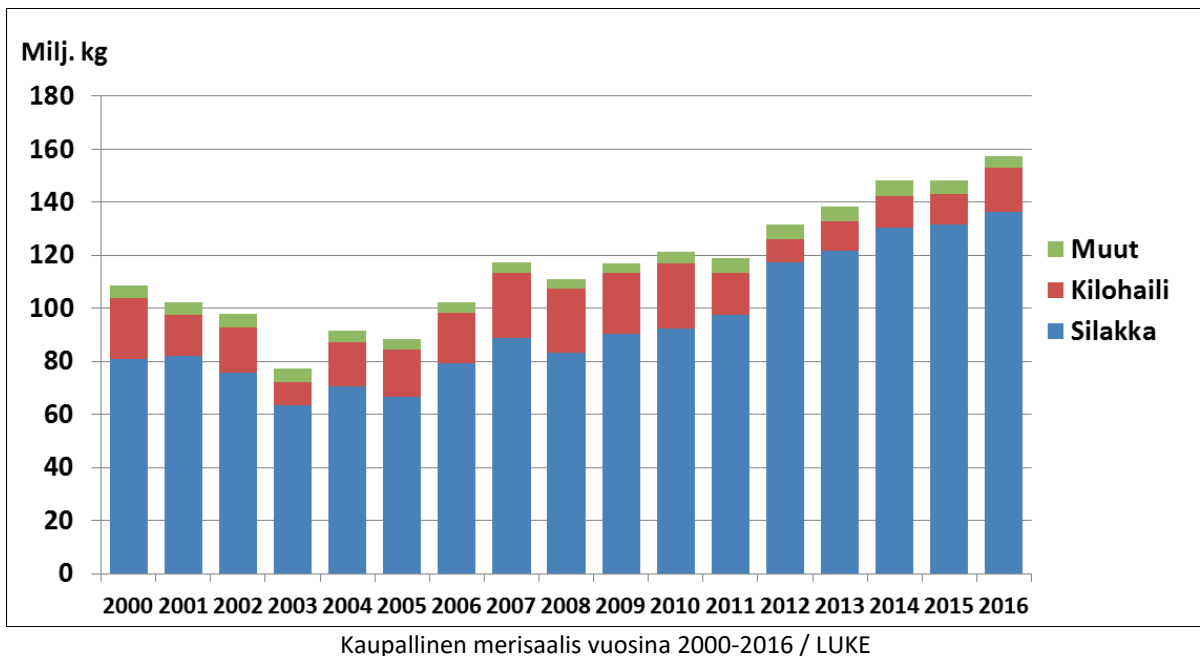
Vertailtaessa Selkämeren kolmea merkittävintä kalasatamaa, on jokaisessa olosuhteet ja potentiaalit käytännössä samat, mutta Reposaaari on jäänyt useista eri syistä kehityksessä jälkeen.

3. Kalastuksen tulevaisuudennäkymät

Kalastuksen tulevaisuuden arviointi perustuu hallinnon linjauksiin sekä markkinatilanteeseen. Tehtyjen haastattelujen pohjalta arvioidaan myös paikallinen kehitys jatkotoimien taustaksi.

LUKE:n tilastojen mukaan merialueen kaupallisen kalastuksen kokonaissaalis oli ennakoarvion mukaan 154 miljoonaa kiloa vuonna 2017. Saalis koostui pääosin silakasta ja kilohailista, joiden saalis pysyi suurena.

Silakka, kilohaili, turska ja lohi ovat kiintiöityjä kalalajeja, eli niiden saalismäärää säädelään vuosittaisilla maa- ja kalastusaluekohtaisilla saaliskiintiöillä. Silakkakanta on viime vuosina ollut vahva ja sen myötä saaliskiintiöt suuria. Suuresta saaliista huolimatta osa silakkakiintiöstä jäi hyödyntämättä, mutta kilohailikiintiö kalastettiin täyteen. Myös turska- ja lohisaaliit jäivät pienemmiksi kuin kiintiöt.

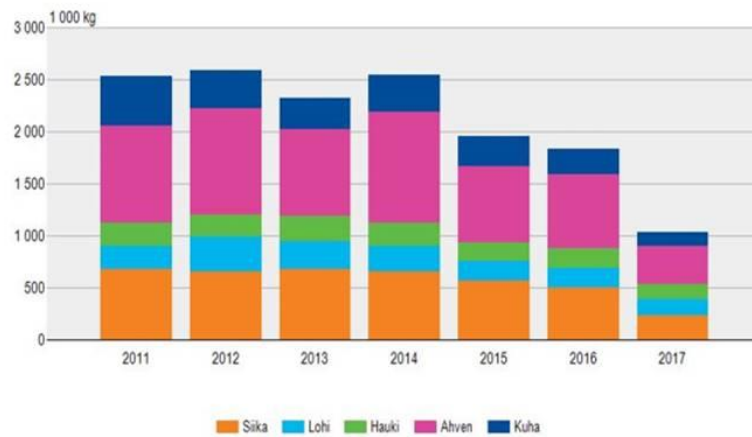

Rannikkokalastuksessa perinteinen pyynti on kohdistunut kiintiöidyistä lajeista loheen, ja tätä on säädelty myös aikarajoituksilla. Silakkaa kalastetaan jonkin verran verkoilla, mitä kiintiö ei rajoita.

LUKE:n raportin mukaan valtaosa ammattikalastajista kalasti rannikkoalueella verkoilla tai rysillä. Monien rannikolta kalastettavien lajien saalis pieneni merkittävästi vuoteen 2016 verrattuna. Lohta, taimenta, kuhaa, siikaa ja ahventa saatiin saaliiksi vähemmän kuin koskaan aikaisemmin vuodesta 1980 alkaneella tilastointijaksolla. Myös monien niin sanottujen vähempiarvoisten lajien, kuten lahnan, särjen ja säyneen, saaliit pienenivät. Poikkeuksena oli kuore, jonka saalis kasvoi. Pyyntiä vaikeuttivat sääolot ja etenkin hylkeet.

Rannikkokalastus on syöksykierteessä

Merialueen kaupallisen kalastuksen siika-, lohi-, hauki-, ahven- ja kuhasaalis vuosina 2011-2017

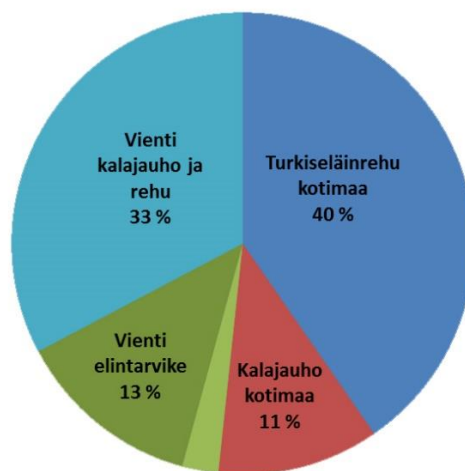
2

12.2.2018

LUKE / 2018

Maa- ja metsätalousministeriön strategiakatsauksessa kalatalouden mahdollisuudet arvioidaan, että kotimaiselle kalalle ja ravuille on vahva kysyntä ja niiden markkinointimahdollisuuksia vahvistavat lähiruoka-, luomu-, terveys- ja ympäristötrendit. Edelleen linjataan, että Suomen vesistöissä on runsaita vajaasti hyödynnettyjä kalavaroja niin särkikaloissa kuin arvokkaammissa talouskaloissa. Kaikista talouskaloista voi olla mahdollista saada nykyistä enemmän taloudellista tuottoa mm. saaliin alkukäsittelyä ja sivuvirtojen hyödyntämistä kehittämällä.

Kalan käyttö on Suomessa korkealla tasolla ja sen kulutus on tasaisesti kasvanut 2000-luvulla. Elintarvikekalan kokonaismarkkinat Suomessa ovat noin 75 miljoonaa kiloa vuodessa, josta vain 6 % on kotimaista kaupallisesti pyydettyä.

Elintarvike kotimaa 3 %

Silakan ja kilohailin käyttö vuonna 2016

Hallinto huomioi myös strategiassaan, että lähivuosina kalastajien lukumäärä uhkaa vähentyä edelleen ilman nuorten tuloa alalle. Toimintaohjelman mahdollisuudet tukea nuorten kalastajien ensimmäisen aluksen hankintaa ja koulutusta on otettava käyttöön. Lisäksi tulee selvittää mahdollisuuksia ottaa käyttöön kansallisia lisätoimenpiteitä uusien kalastajien tukemiseksi. Kalastus on tehokas tapa poistaa vesistöön joutuneita ravinteita ja Suomen ammattikalastuksen kohteena olevat kalakannat ovat pääosin hyvässä kunnossa ja monet kannat kestäisivät nykyistä suuremman kalastuspaineen.

Reposaaren sataman toimintojen osalta silakan kalastuksen tila näyttää vakioilta ja aluksilla on riittävä kiintiöosuus kannattavalle toiminnalle. Elintarvikekäyttöön menevä silakan osuuden arvioidaan kasvavan tulevina vuosina, mutta tähän vaikuttaa monta tekijää kuten Venäjän viennin mahdollinen avautuminen. Suomessa silakan markkinaosuus on laskeva ja viennin osuus kasvaa.

Rannikkokalastuksen kohdalla markkinatilanne on hyvä ja tuottajahinnat ovat olleet muutaman vuoden nousussa. Perinteisten kauppakalalajien osalta nykyiset strategiat eivät ole kannattavia lisääntyvän harmaahyljekannan johdosta. Ainoastaan hylkeenkestävillä rysillä kalastavat yrittäjät ovat saaneet saalista. Investoinnit ovat tässä kalastustavassa kuitenkin niin mittavia, ettei sellaisiin ole kaikilla ollut mahdollisuuksia. Samoin kynnyksellä aloittaa päätoiminen kalastus on noussut niin korkealle ettei uusia yrittäjiä ole Selkämerelle juuri tullut.

Avomerikalastuksen eli silakan troolauksen kohdalla tulevaisuus näyttää myönteiseltä, mutta rannikkokalastuksen säilyttämiseksi, ja paikallisen suomukalan saannin turvaamiseksi on luotava uusia malleja kalastaa ja sopeutua kasvavaan harmaahyljekantaan. Kalakantamme kestävätkä nykyistä suuremman kalastuspaineen ja kalojen mukana saadaan poistettua vesistöistä ravinteita.

4. Taustat ja ehdotus sataman käytön toimintamalleista

Taustatietojen, tässä tapauksessa kalastuksen näkymien ja yrittäjien omien tarpeiden pohjalta on koottu esitys kalasataman toimintakulttuurin kohentamisesta, tulevista investointitarpeista ja rahoitusmahdollisuuksista sataman nykytila huomioiden. Näiden pohjalta on syntynyt myös ehdotus sataman käytön monipuolistamisesta tavoitteena kalasataman käytön lisääminen ja kannattavuuden parantaminen.

Selvitys ja kartoitus on toteutettu tapaamalla ja haastatteleamalla sataman nykyisiä ja potentiaalisia käyttäjiä sekä kalastuksen toimintaedellytyksiin vaikuttavaa virkamieskuntaa ja edunvalvontaa. Ehdotukset perustuvat näiden kontaktien näkemyksiin ja toiveisiin.

4.1 Kalasataman hallinnointimallit

Kalasataman on nykyisin kunnan omistuksessa ja siellä on useita vuokralaisia. Haastatteluissa kävi selvästi ilmi, että perusasetelmaan oltiin tyytyväisiä eikä tältä osin nähty tarvetta muutokseen kuin edellä mainittujen toimenpiteiden osalta. Mahdollinen osuuskunnan tai vastaavan toimijoiden yhteenliittymän perustaminen oli myös esillä, mutta siihen ei nähty yleisesti tarvetta ja mahdollisuuksia muuten kuin kalankäsittelytilojen kohdalla. Edellä mainitut vastaukset eivät kuitenkaan sulje pois mahdollisuutta löytää yhteistyömallia hallinnoinnin pohjaksi, mutta tämä edellyttää yhteistä neuvottelua, jossa myös eri mallien kustannukset ovat esillä.

Omistajan eli Porin kaupungin kannalta kalastajista tai kalastuselinkeinoon liittyvistä henkilöistä koostuva osuuskunta olisi houkutteleva toimintamuoto. Kaupungin toimialaan ei suoranaisesti kuulu kalastuselinkeinoon liittyvien toimintojen hoitaminen, joten osuuskuntamuotoinen ylläpito olisi suositeltava. Omistus säilyisi kuitenkin kaupungilla ja mikäli osuuskuntamuotoinen toiminta ei jostain syystä suju voidaan harkita muita toimintamalleja.

Kalasataman myyminen tai vuokraaminen kokonaan ulkopuoliselle toimijalle tuli esille etenkin silakankalastuksen toimijoiden kohdalla eikä vaihtoehtoon suhtauduttu positiivisesti. Päinvastoin ulkopuolinen toimija nähtiin riskinä huolimatta siitä, että sellainen olisi esimerkiksi tukkukauppa. Tällaisesta mallista on Suomessa vähän kokemuksia eikä siksi tilannetta ole mahdollista vertailla. Esimerkiksi Tanskassa toimii tuottajajärjestöjä jotka omistavat satamakokonaisuuksia ja aluksia. Meillä ei ole tuottajajärjestöjä, vaan toimijat ovat yrityksiä tai ammatinharjoittajia, ja normitilanne on, että kunta omistaa sataman.

4.2 Sataman järjestys

Tulevina vuosina kalasatamassa korostuu entisestään elintarviketuottajan rooli. Yleinen siisteys on osa perushygieniaa johon sataman laitosten lupaehdot perustuvat. Samalla siisteys ja järjestys tukevat mielikuvaa kannattavasta toiminnasta.

Reposaaren kalasataman nykytila ei järjestyksen osalta vastaa toiminnan tarpeita. Satamassa liikkuu ajoneuvoja joilla ei ole varsinaista asiaa alueelle. Kenttätilat ovat mahdottomia pitää koneellisesti puhtaana johtuen tavaroista joita ei ole siirretty varastoihin tai pois alueelta. Samoin satamassa on laitteita ja kiinteistöjä, jotka eivät ole toimintakunnossa.

Korjausehdotus

- sataman siisteys palautetaan järjestyssääntöjen edellyttämään tasoon (järjestyssäännöt liite 1)
- järjestyssäännöt vuodelta 2004 päivitetään ja sen ohjeet saatetaan jokaisen käyttäjän tietoon
- sataman järjestelyistä tehdään kartta, josta selviävät niin vuokralaisten hallussa olevat kohteet ja muut varastotilat
- sataman laituripaikat osoitetaan maksun suorittaneille ja merkitään karttaan
- jos satamaan jää tilaa, voidaan laituripaikkoja vuokrata myös ulkopuolisille (ehdotus ko. paikoista karttaliitteessä kohde 6)
- sataman käytössä olevista laitteista ja varusteista tehdään inventaario
- satamassa järjestetään siivousviikko, jonka aikataulusta tiedotetaan käyttäjiä ja heidät veloitetaan siirtämään omistamansa tavarat satamanhoitajan osoittamaan paikkaan
- sataman kulunvalvonta saatetaan ajan tasalle
- kunta ja vuokraajat muodostavat säännöllisesti kokoontuvan ryhmän, joka valitsee vastuuhenkilön toimimaan koordinoimassa niin järjestystä kuin muitakin esille tulevia asioita

4.3 Sataman korjaustoimenpiteet

Järjestyksen ja yleisen siisteyden ylläpito kaipaa joitain korjauksia, jotta nykytilaan ei enää palattaisi. Seuraavat ehdotukset ovat tulleet esille käytännössä jokaisen satamassa toimivan yrittäjän kanssa keskusteltaessa. Yksityiskohdat eritelty karttaliitteessä.

- portin kulunvalvonnan korjaus esimerkiksi rekisterinumerot tunnistavaksi
- Merimestan meren puolen kävelytielle myös portti
- sataman länsikulmaan siivotaan varikkoalue ulkona säilytettäville tavaroille ja veneille
- hallien siivouksen ja uudelleenjärjestelyjen jälkeen arvioidaan yksityiskohtaiset korjaustarpeet
- kaikkien vuokrattavien tilojen avainjärjestelyt uusitaan
- halli, kohde 2 muutetaan myös troolien huoltoon soveltuvaksi tilaksi
- autojen lämmityspaikat siirretään Merimestan yhteyteen
- kalakäsittelytila siivotaan ja korjataan terveystarkastuksen ohjeiden mukaisesti rannikkokalastajien käyttöön soveltuvaksi ja vuokrataan perustettavalle yritykselle (esitys liite 2)
- kalankäsittelytiloihin liittyvät sosiaalitulat siivotaan ja sovitaan käyttö sekä kustannusten jako kaikkien sataman käyttäjien kanssa, ja nimetään vastuuhenkilö
- laitureiden pesu purkutoimintojen jälkeen järjestetään ja hoidetaan vesipisteet kriittisiin kohtiin
- silakkaverkkojen pudistelukone siirretään toistaiseksi kiinteälle laiturille kartan mukaisesti ja huolehditaan veden sekä sähkön saannista terveystarkastuksen ohjeistuksen mukaisesti
- sähkön saanti muutetaan kulutusmittareiden taakse sopivalla tekniikalla

4.4 Investointitarpeet / hygienian ja kalastuksen ergonomian parantaminen

Kevyillä investoinneilla mahdollistetaan sataman siisteyden ylläpito, varastotilojen riittävyys ja rannikkokalastuksen kehitysmahdollisuudet.

- rannikkokalastuksen purkulaituri nosturilla ja vesi / sähköpisteellä
- selvitetään trukin ja tehokkaan pesurin käyttötilanne
- tuloportin automatiikka
- varikkoalueen varusteet ja aitaus
- korjaushallin ovet ja kevyteristys
- sähköpistokkeet mittareineen

4.5 Tulevia investointitarpeita

Toimintojen kehittyminen tuo mukanaan joitain jatkoinvestointeja joiden tarve määrittyy pitkälle yritysten liiketoimintasuunnitelmien kautta. Seuraavat kohteet arvioidaan tulevan eteen parin seuraavan vuoden aikana:

- pakastusyksikkö / silakan lajittelulaitoksen kehittäminen
- pakastusyksikkö / suomukalan välivarastointi kalankäsittelytiloihin
- lajittelutila / poistopyynnin aloittaminen

4.6 Rahoitusmahdollisuudet

Sataman hygienian ja ergonomian parantaminen kuuluu EMKR:n rahoituksen piiriin ehdolla, että kaikkien kalatalouden toimijoiden on voitava hyödyntää investointeja. Meri- ja kalatalousrahaston Suomen toimintaohjelman linjaus on seuraava:

Julkisten tuensaajien investoinnit

D) Yleishyödylliset investoinnit (kaikki unionin prioriteetit):

Korkein mahdollinen toimintaohjelman tuki on 80 %. Muu rahoitus voi olla esimerkiksi kuntien tai yrittäjien rahoitusta. Näissä hankkeissa kaikkien kalatalouden toimijoiden on voitava hyödyntää hanketta samoin ehdoin. Mikäli investointi on tarkoitus siirtää yksityiseen omistukseen esimerkiksi lunastussopimuksella, korkein mahdollinen tuki on 60 %.

Sataman toimintojen kehittämiseksi on syytä tutkia erillisen hankkeen käynnistämistä, jolla ohjataan käyttäjät uuteen toimintamalliin. Tällaisista hankkeista EMKR:n ohje on:

Kehittämishankkeet

E) Yleishyödylliset hankkeet (kaikki unionin prioriteetit):

Korkein mahdollinen toimintaohjelman tuki on 100 % julkiselle tai kollektiiviselle (esim. valtakunnalliset järjestöt) tuensaajalle.

Yksityiskohtaisemmat rahoitusmahdollisuudet selviävät kohteiden tarjouskierrosten jälkeen. Pienempiä kohde- ja kehityshankkeiden rahoitusmahdollisuuksia on haettavissa kalatalousryhmältä.

5. Ehdotus sataman käytön monipuolistamisesta

Esitys koostuu tulevaisuuden toimenpiteistä, joilla kalasataman käyttöä saataisiin lisättyä ja samalla parannettua kalastuksen toimintaedellytyksiä ja kannattavuutta.

5.1 Troolikalastus

Troolikalastus määrittynyt pitkälle aluskohtaisen kiintiön ja sääolojen mukaan. Kun sataman siisteys ja järjestys on myös varastotilojen osalta saatu kuntoon, seuraava luonteva kehitysaskel on elintarvikesilakan pakastusyksikkö ja siihen liittyvä mahdollisuus fileeraukseen. Nämä toiminnot tapahtuvat markkinatilanteen mukaan ja yhteistyössä tukkukaupan kanssa. Sataman keskeiset toimijat Selkämeren Jää Oy ja Martin Kala Oy ovat viestineet tällaisista suunnitelmista. Sujuvan jatkon kohdalla on syytä pitää yllä yhteistyön mahdollisuuksia, jotta sataman kautta kulkevan kalan arvonnoususta jäisi mahdollisimman yrityksiin.

5.2 Rannikkokalastus

Rannikkokalastuksen kohdalla välivarastoinnin ja kalankäsittelyn mahdollisuus on oleellinen asia, jotta satamasta käsin voi pienkalastusta harjoittaa. Asia on myös noussut esille kalastajia haastatellessa ja tilaa vuokraamaan on syntymässä yhteisyritys kolmen rannikkokalastajan ja tukkuostajan kesken. Tästä ehdotus liitteessä 2.

Silakan jatkuva kuljettaminen satamasta markkinoille mahdollistaa myös rannikkokalastukselle verkkopyynnin laajentamisen. Terveysvalvonnan ohjeiden mukaan voidaan kalojen irrotus tehdä laiturilla, jos paikka on hygienialtaan riittävä (ks. kartta kohde 5). Kun logistiikka on kunnossa, on kaksi venekuntaa aloittamassa silakan verkkokalastuksen. Edelleen toimintaa tehostaa oman purkulaiturin saaminen. Tämä liittyy kylmäketjun varmistamiseen, kun kontteja päästään nostamaan koneellisesti laiturilta veneeseen.

Erilliset ja laajempaa valmistelua vaativat seuraavat kokonaisuudet. Näitä ohjaavat niin kunnan omat strategiat kuin myös LUKE:n innovaatiohankkeen jatkosuunnitelmat.

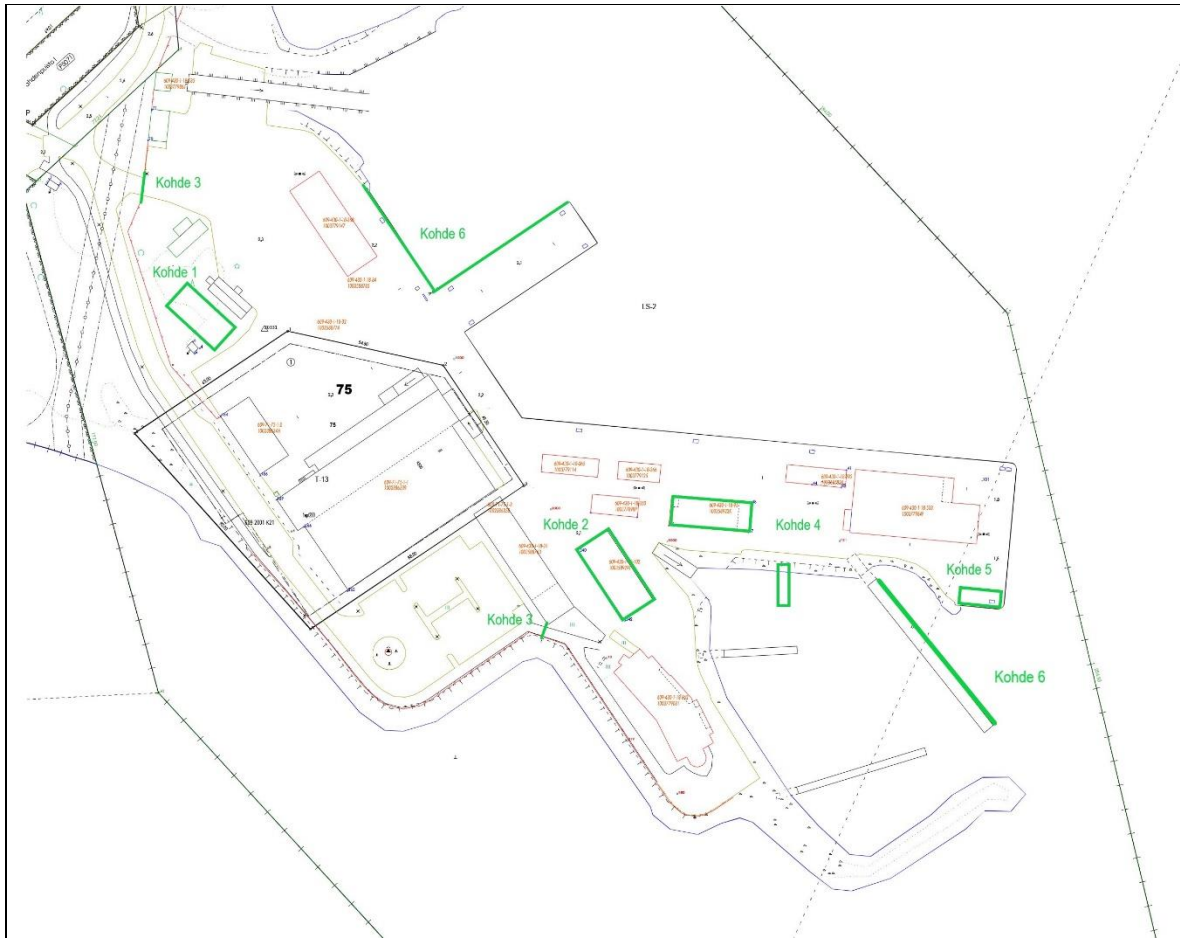
- poistopyynnin erillissuunnitelma – tilojen ja purkupaikan kapasiteetti
- haittaeläimet / LUKE:n suunnitelmat ja mahdollisuudet
- uusien kohdelajien (norssi ym.) kartoitus / selvitys ja koulutus

5.3 Lisätoiminnot

Kalastuksen vakuutusikäntöjen muuttumisesta johtuen troolien korjaus mahdollisimman nopeasti ja mieluiten jo satamassa luo mahdollisuudet uudelle yritykselle, joka tarjoaisi korjauspalveluja aluksille. Hallijärjestelyillä on mahdollista luoda puitteet yrityksen aloittaa toiminta. Tästä lisää karttaliitteessä.

Satamassa on myös tarkoituksenmukaista huomioida myös viranomaistoimintoja kuten Metsähallitus / Kansallispuisto ja kalastusvalvonta yhteistyön lisäämiseksi. Matkailupalvelut voivat myös hyötyä kohentuvasta siisteydestä, mutta elintarviketoimintaa ja turismia on hankalaa yhdistää. Matkailu on kuitenkin syytä huomioida varsinaisen kalasataman ulkopuolella.

6. Karttaliite ja kohteet

Kohteet merkitty karttapohjaan vihreällä.

Kohde 1

- varikkotila, johon voidaan siirtää ulkona säilytettävät varusteet

Kohde 2

- eristettävä hallitila, johon voidaan sijoittaa varusteiden lisäksi troolien huolto

Kohde 3

- porttien ja kulunvalvonnan sijoituspaikat, 2 kpl

Kohde 4

- sisältää kalankäsittelytilan ja siihen liittyvän laituriehdotuksen

Kohde 5

- näyttää silakkaverkkojen pudistelupaikan

Kohde 6

- ehdotetut laituripaikat muille kuin kalastusaluksille

7. Lisätiedot ja liitteet

- alueen kartta johon on merkitty ehdotettujen toimintojen paikat ja tilat (Karttaliite)
- Kalasataman järjestyssäännöt vuodelta 2004 (liite 1)
- kalakäsittelytilojen vuokrausehdotus (liite 2)
- lista tapaamisista ja kontakteista (liite 3)
- EAKR:n tukiehdot (liite 4)
- SYKE:n kalastustilastoja 2000 – 2016 (liite 5)
- Kalasatamien tuet: hakuohjeet (liite 6)
- Kalansaaliiden purkumäärät (liite 7)
- Saaliiden purkumääriä maakunnittain (liite 8)
- Poistokalastusesitys (liite 9)
- Kalamarkkinakatsaus (liite 10)
- Esitys Rauman kalasataman hallintomallista (liite 11)
- Esitys Nurmisen säätiön Lähikalaprojektista (liite 12)
- MMM hakuohje kalasatamien ja purkupaikkojen kehittämiseksi (liite 13)

- hanketilaisuudet:
  - o 15.11.2017 Merimestassa kalastajatapaaminen / kalatalousryhmä
  - o 24.01 Merimestassa TUKALA eli Kalatalouden innovaatio-ohjelmakokonaisuuteen liittyvä *Tutkimuksen ja kalastajien välinen kumppanuus* -ohjelman kokous / pyydyskehitys
  - o 25.1 kalastajatapaaminen jossa kaikki osalliset mukana ja Nurmisen säätiö / poistopyynti
  - o 19.3 MMM/ Innovaatioryhmän silakkatilaisuus Naantalissa
  - o 22.3 Pro Kala / Kalaviikko 2018 Helsingissä

- taustamateriaalin nettiosoitteita:

Vedestä ruokapöytään – tietopaketti:

<http://sakl.fi/pdf/Vedestä%20ruokapöytään%202018.pdf>

Silakankalastuksen tilaisuus Naantalissa:

<http://sakl.fi/index.php/fi/ajankohtaista/4879-ammattikalastajille-suunnattu-keskustelutilaisuus-silakasta-jaerjestettiin-19-3-naantalissa>

MMM tiedote: Ministeri Leppä haluaa lisää kotimaista kalaa kauppoihin

http://mmm.fi/artikkeli/-/asset_publisher/ministeri-leppa-lisaa-kotimaista-kalaa-kauppoihin-ja-ravintoloihin

MMM / EMKR toimintaohjelma:

<http://mmm.fi/emkr>

MMM / Elinkeinokalatalouden tuet:

<http://mmm.fi/kalat/elinkeinokalatalous/elinkeinokalatalouden-tuet>

MMM / Valmisteilla olevia kokonaisuuksia:

<http://mmm.fi/kalat/elinkeinokalatalous/valmisteilla>